

Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Proxectos de innovación e investigación educativa en formación profesional e orientación laboral			Código	652606E316
Titulación	5 Mestrado Universitario en Profesorado de Educación Secundaria: Formación e Orientación Laboral				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	2	
Idioma	Galego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación				
Coordinación	Arza Arza, Neves	Correo electrónico	neves.arza@udc.es		
Profesorado	Arza Arza, Neves	Correo electrónico	neves.arza@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Esta materia converxe coas materias do itinerario de FOL. Ten como finalidade a busca, selección e análise de investigacións e experiencias innovadoras na Formación Profesional, especialmente, as relativas á orientación profesional e aos módulos da especialidade de FOL.				
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>Sen modificacións</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>Mantéñense todas: sesión maxistral, aprendizaxe colaborativo, prácticas a través de TIC, análise documental, presentación oral e portafolio.</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>As modificacións fan referencia a súa virtualización a través de Teams.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diariamente, a través do correo electrónico: para atender consultas e fixar tutorías en TEAMS. - En moodle van dispor dun foro para consultas relacionadas coas tarefas encomendadas (diariamente). <p>4. Modificacións na avaliación</p> <p>Sen cambios</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>A presentación da tarefa grupal realizaríase en TEAMS.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <p>Non se modifica, están accesibles na rede.</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A25	(CE-E11)Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A26	(CE-E12)Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Buscar, seleccionar, analizar e presentar propostas docentes innovadoras nos módulos da especialidade de FOL	AP25 AP26		CM1 CM3 CM6 CM7
Comprender e valorar a importancia da innovación e da investigación como ferramentas para a mellora dos procesos de ensino e aprendizaxe e para a propia aprendizaxe profesional.	AP25 AP26		CM6 CM7
Analizar e valorar ámbitos de innovación e investigación no centro de prácticas	AP25 AP26		CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. A innovación nos módulos e materias da especialidade.	1.1. Conceptos básicos de referencia 1.2. Ámbitos de innovación na Formación Profesional 1.3. Competencias transversais e Obxectivos do desenvolvemento sostible como ámbitos de innovación. 1.4. Experiencias innovadoras en Orientación profesional 1.5. Experiencias innovadoras no módulo de FOL e de Empresa e iniciativa emprendedora
TEma 2. A investigación no ámbito docente e orientador	2.1. Temáticas e metodoloxía 2.2. Estudos de inserción laboral 2.3. Estudos sobre orientación profesional

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A25 A26 C3 C6 C7	4	18	22
Presentación oral	A25 C1 C3 C6	3	2	5
Prácticas a través de TIC	C3 C6 C7	1	4	5
Portafolios do alumno	A25 A26 C1 C6 C7	4	8	12
Sesión maxistral	A25	2	0	2
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Análise de fontes documentais	As fontes documentais obxecto de análise recollen experiencias innovadoras e pesquisas. Nos dous casos referidas á Formación Profesional, ás materias ou módulos da especialidade e a outras etapas educativas, sempre e cando podan ser transferibles á especialidade. Previamente, a súa análise, teñen que buscalas e seleccionalas. Un dos obxectivos é o coñecemento e utilización de fontes para a consulta de experiencias e propostas innovadoras. As experiencias e pesquisas analizadas teñen que incorporarse nun portafolio grupal e teñen que difundirse entre o grupo clase a través dunha ferramenta dixital previamente seleccionada.
Presentación oral	As experiencias analizadas terán que ser presentadas na aula. Para isto dispoñen de 30 minutos e as persoas do grupo deberán de expor a experiencia analizada por outra compañeira/o.
Prácticas a través de TIC	As practicas a través de TIC céntranse na busca e selección de información, na creación dun marcador social, na delimitación da súa contorna persoal de aprendizaxe e na utilización dunha ferramenta dixital para compartir as experiencias analizadas e comentar e valorar as estudadas polo resto dos grupos. O marcador social e contorna persoal de aprendizaxe é compartida coa materia de Inserción e orientación laboral. Con estas actividades o alumnado exercita competencias dixitais docentes de tres áreas: a) Información e alfabetización dixital (navegación, busca e filtraxe; avaliación da información, e almacenaxe e recuperación de información e contidos dixitais). b) Comunicación e colaboración (compartir información e contidos, colaboración mediante vías dixitais) c) Creación de contidos dixitais (desenvolvemento de contidos dixitais (desenvolvemento e integración e reelaboración de contidos dixitais)
Portafolios do alumno	As experiencias e pesquisas analizadas teñen que incorporarse nun portafolio grupal dixital. O portafolio ten unha parte individual (análise e valoración das experiencias e das fontes) e unha parte elaborada grupalmente sobre o concepto de innovación educativa.
Sesión maxistral	Coa lección maxistral preséntanse os principais eixos e ámbitos de innovación e investigación nos módulos e materias da especialidade e acótanse conceptos relacionados coa innovación educativa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno	A atención personalizada está vencellada principalmente a busca e selección de experiencias e a elaboración do portafolio. As titorías grupais serán presenciais e a través de Teams. No caso de que se supriman as aulas, para cada grupo de traballa fixarase un calendario no horario de clase para a supervisión do portafolio.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Prácticas a través de TIC	C3 C6 C7	A creación do marcador social é grupal. Os criterios de avaliación son o número de recursos incorporados, as etiquetas utilizadas para a súa clasificación e o nivel de descrición e valoración dos recursos incorporados. O peso na cualificación é de 0,4 puntos. A construción da contorna persoal de aprendizaxe é individual, o peso na cualificación é de 0,6 puntos. Os criterios de avaliación e cualificación para cada unha das tarefas recóllense en sendas matrices de valoración que se presentan o primeiro día de clase.	10

Presentación oral	A25 C1 C3 C6	Todas as persoas do grupo expoñen as experiencias analizadas. A cualificación das presentacións vai ser outorgada polo alumnado a partir da valoración dos criterios recollidos nunha escala de valoración.	10
Portafolios do alumno	A25 A26 C1 C6 C7	<p>O portafolio ten unha parte individual e unha parte grupal, elaborada a partir dunha posta en común. A parte individual puntúa até 60 puntos e a grupal 20. Os criterios para a primeira son os seguintes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selección (variedade, relación coa FP e coas materias e funcións orientadoras do profesorado de FOL, transferibilidade e valoración das fontes utilizadas) - Descrición das experiencias conforme os criterios previamente fixados. - Valoración das experiencias e da súa transferibilidade. <p>Para a parte grupal os criterios son:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concepto de innovación, dimensións, concreción para a FP e as materias da especialidade e fontes utilizadas. - Valoración conxunta das aprendizaxes adquiridas e das experiencias. - Coñecemento e valoración das experiencias do resto dos grupos. - Creación artefacto dixital para a difusión das experiencias, caracterización e valoración sintética das experiencias.	80

Observacións avaliación

CUALIFICACION FINAL E REQUERIMENTOS PAR APROBARA cualificación final será o resultado das puntuacións obtidas nas tres actividades.

Para superar a materia é indispensable realizar as tres actividades e obter a metade da cualificación no portafolio. **PARTICIPACIÓN DO ALUMNADO NA AVALIACIÓN** Unha das premisas é que o alumnado participe na avaliación, consensuando os criterios de cualificación e sendo axente de avaliación a través de procedementos de auto e coavaliación. Por esta razón, os criterios de cualificación poden ser modificados.

SEGUNDA OPORTUNIDADE

Na segunda oportunidade realizarán as actividades non superadas ou non realizadas.

ALUMNADO CON MATRÍCULA A TEMPO PARCIAL E DISPENSA ACADÉMICA

Para este alumnado rixe o mesmo sistema de avaliación, coa excepción de que todas as actividades son individuais. Para este alumnado a asistencia non é obrigatoria.

INTEGRIDADE ACADÉMICA

Ausencia de citación de fontes
As citas e referencias a calquer tipo de documento deben declararse ao longo do texto e no apartado de referencias bibliográficas, utilizando as normas APA 7ª edición. Co obxectivo de visibilizar as autoras, a inicial do nome debe substituírse polo nome completo, tanto en autores como en autoras.

Plaxio

O plaxio nas actividades de avaliación será motivo de suspenso. Así se recolle no artigo 14.4 da normativa académica de avaliación da UDC : "na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade"

Normativa académica de avaliación, revisión e reclamación da UDC

https://www.udc.es/export/sites/udc/normativa/_galeria_down/academica/Normas_avaliacion_revision_reclamacion_consolidado_I.pdf

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Allueva Pinilla, A. I e Alejandro, J. L. (2016). Simbiosis del aprendizaje con tecnología. Experiencias innovadoras en el ámbito hispano.. Prensas de la Universidad de Zaragoza - Castañeda, L y Adell, J. (2013). La anatomía de los PLEs . Alcoy: Marfil - EDUCAweb (). Premios Educaweb Orientación Académica y Profesional. http://www.eudcaweb.com/premios/ediciones/ - Ministerio de Educacion y Formación Profesional (). INTEF (Insituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado . https://intef.es/ - INTEF: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte (). INTEF. Recursos educativos . https://intef.es/recursos-educativos/ - Navas Baena, R. (2010). Investigación e innovación en el aula.. Granada: Ada. - Rebollo, Mª Ángeles (2013). La innovación educativa con perspectiva de género. Retos y desafíos para el profesorado.. Revista de curriculum y formación del profesorado, 17 (3), pp.3-8 http://www.ugr.es/~recfpro/rev171e - UNESCO (2017). Educación para los objetivos del desarrollo sostenible. Objetivos de aprendizaje. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000252423?locale=es - López Salorio, Lucía e Aguado de la Obra, Guillermo (2019). Un currículo orientado a la ciudadanía global. Aportaciones para su construcción en Formación Profesional. InteRed <p>Para a busca de experiencias innovadoras proporcionase unha listaxe de fontes electrónicas.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Inserción e orientación laboral/652606612

Aprendizaxe e ensino dos módulos da especialidade de formación e orientación laboral/652606621

Iniciación á investigación educativa/652606E32

Innovación docente/652606E42

Materias que continúan o temario

Inserción e orientación laboral/652606612

Aprendizaxe e ensino dos módulos da especialidade de formación e orientación laboral/652606621

Iniciación á investigación educativa/652606E32

Innovación docente/652606E42

Observacións

Débese facer un uso sustentábel dos recursos co obxecto de evitar impactos negativos sobre o medio natural.Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.En coherencia cos principios enunciados, as tarefas que son obxecto de avaliación entregaranse en formato dixital.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías